

ΣΤΕΛΙΟΣ ΧΑΤΖΗΩΑΝΝΟΥ:

Υπάρχει μια γενιά που δεν ξέρει τη συνύπαρξη. Γι' αυτό αποφάσισα την επόμενη χρονιά να δημιουργήσω μια νέα κατηγορία «Νεολαία - Youth» για άτομα κάτω των 21 ετών, επειδή αυτοί είναι το μέλλον

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

Στην Αντιγόνη Σολομωνίδου-Δρουσιώτου
antigoni.drousiouti@phileleftheros.com

Ο άνθρωπος που έφερε την πορτοκαλί επανάσταση στο επιχειρηματικό γίγνεσθαι με το σήμα easy®, ο εμπνευστής των αερομεταφορών χαμηλού κόστους με την EasyJet, ο ιδρυτής του Φιλανθρωπικού του Ιδρύματος Στέλιος, ο δικός μας Σερ Στέλιος Χατζηωάννου μας μιλά για τα 11α Δικονομικά Βραβεία και αποκαλύπτει πως η πρώτη του μνήμη ως παιδί είναι το τι συνέβηκε το '74 στην Κύπρο και πόσο τον έχει σημάδεψει, γι' αυτό σκέφτηκε να προσφέρει κάτι. Με τα δικονομικά βραβεία όπως λέει είναι εδώ να βοηθήσει ανεξάρτητα από το πολιτικό κλίμα, για την ειρήνη στο νησί και θεωρεί ενθαρρυντικό το ότι ο κόσμος συμμετέχει. Μας μίλησε για το Brexit, για την υστεροφημία του και στάθηκε στο ότι οι Κύπριοι δεν σκέφτονται την EasyJet διότι δεν πετά στην Αθήνα.

Είναι ενθαρρυντική η συμμετοχή στα Δικονομικά Βραβεία

-Εντέκατη χρονιά των Δικονομικών Βραβείων Στέλιου Χατζηωάννου, από τις νέες

συμμετοχές ποιες θα λέγατε ότι έχουν την περισσότερη έμπνευση;

-Δεν θα ήθελα να σταθώ σε κάποια συγκεκριμένη συμμετοχή, πολιτική μας πάντα είναι να ενθαρρύνουμε νέα άτομα. Από τις φετινές 600 συμμετοχές, το ένα τρίτο είναι νέοι υποψήφιοι, το άλλο τρίτο προηγούμενοι νικητές και το υπόλοιπο ποσοστό άτομα που είχαν υποβάλει αίτηση στο παρελθόν, χωρίς να κερδίσουν. Όπως και πέσει, περισσότερα από τα μισά βραβεία απονέμονται σε νέους αιτητές, συμβάλλοντας έτσι στην αλλαγή της νοοτροπίας που επικρατεί. Μέσα σε αυτά τα πλαίσια προσπαθούμε να βραβεύουμε διαφορετικές κατηγορίες. Η Τέχνη είναι η μεγαλύτερη νικήτρια φέτος με 12 συνολικά βραβεία, παρουσιάζοντας ανοδική τάση όπως και οι «Εταίροι στη Ζωή» με 26 συμμετοχές, εκ των οποίων βραβεύτηκαν οι 6. Αυτό δείχνει ότι υπάρχει αλλαγή νοοτροπίας. Δεν είναι σίγηση να έχεις σχέση με την άλλη πλευρά.

-Βραβεύσατε την αδιόχετη αστροφυσικό Νάταλι Κρίστοφερ...

-Ναι, ήθελα να κερδίσει, είχε υποβάλει τρεις διαφορετικές προτάσεις στις κατηγορίες της επιστήμης και του αθλητισμού. Βραβεύσαμε τα τρία έργα που οραματίστηκε με τους Τουρκοκύπριους συνεργάτες της στηρίζοντας με αυτό τον τρόπο την υλοποίησή τους.

-Αυτά τα 11 χρόνια υπάρχει αύξηση συμμετοχών;

-Η καλύτερη χρονιά ήταν αυτή του Κραν Μοντάνα, είχαμε βραβεύσει 75 δικονομικές ομάδες, όχι 50 όπως κάθε χρόνο. Βλέποντας φέτος πόσο

αρνητικό είναι το περιβάλλον, οι συμμετοχές μειώθηκαν στις 600 που είναι γύρω στο 10%... Δεν είναι άσχημα νομίζω.

-Όταν ξεκινούσατε πριν 11 χρόνια φανταζόσταν αυτή την πορεία;

-Στην αρχή ξεκίνησα με επιχειρήσεις, αυτό που ξέρω να κάνω, λέγοντας ότι θα τα οργανώναμε για τέσσερα χρόνια δίνοντας ένα εκατομμύριο ευρώ. Η Κύπρος το 2007-08 ήταν ευημερούσα, δεν υπήρχε η ανάγκη για «φαγητό από καρδιάς» και το μεγαλύτερο πρόβλημα ήταν το Κυπριακό. Η πρώτη μου μνήμη ως παιδί είναι το τι συνέβηκε το '74. Θυμάμαι ότι δεν ήλθαμε εκείνο το καλοκαίρι να δούμε τη γιορτή στον Πεδουλά. Αυτά έμειναν μέσα μου, έτσι σκέφτηκα να προσφέρω κάτι. Γι' αυτό δεν ήθελα να αναμιχθώ με την πολιτική, πω αυτό ξεκίνησα τα δικονομικά βραβεία. Είμαστε εδώ να βοηθήσουμε ανεξάρτητα από το πολιτικό κλίμα, για την ειρήνη στο νησί. Δεν είχα ιδέα ότι θα κρατούσαν τόσα χρόνια. Ευτυχώς οι δουλειές πάνε καλά, το ίδιο και το Ίδρυμα, έτσι μπορούμε να τα συνεχίζουμε. Είναι ενθαρρυντικό το ότι ο κόσμος συμμετέχει.

-Πιστεύετε ότι οι άνθρωποι που εργάζονται μαζί μπορούν να κάνουν διαφορά;

-Έχω εκπλαγεί με τη στατιστική που άκουσα πρόσφατα ότι 25% του κόσμου είναι εναντίον της λύσης, 25% είναι υπέρ και 50% στο μέσο. Αν προσπαθήσεις να εκλεγείς δεν μπορείς να αγνοήσεις

“Ο σκοπός μας είναι να επικρατεί ειρήνη στο νησί. Τα βραβεία είναι ένα πρόγραμμα για την ειρήνη”

αυτό το 50%, διότι πρέπει να πάρεις το 51% των ψήφων, έτσι δεν λες αυτά που πραγματικά αισθάνεσαι, αλλά αυτά που ο κόσμος θέλει να ακούσει. Το γιατί υπάρχει αυτό το 50% στο μέσο δεν ξέρω, ίσως γιατί πολλοί ζουν μακριά από τη νεκρή ζώνη και δεν νοιάζονται. Υπάρχει μια γενιά που δεν ξέρει τη συνύπαρξη. Γι' αυτό αποφάσισα την επόμενη χρονιά να δημιουργήσω μια νέα κατηγορία «Νεολαία - Youth» για άτομα κάτω των 21 ετών, επειδή αυτοί είναι το μέλλον. Εάν καταφέρεις να τους αλλάξεις τη νοοτροπία, όταν μεγαλώσουν είναι πιο πιθανό να συνεργαστούν μεταξύ τους για τους νέους κάτω των 21 χρονών.

-Πώς κτιζείται η εμπιστοσύνη;

-Ο καλύτερος τρόπος είναι να γνωρίσει ο ένας τον άλλο. Όταν οι άνθρωποι σταματήσουν να μι-

λούν φαντάζονται ότι ο άλλος είναι εχθρός κ.λπ., με την επικοινωνία συνειδητοποιείς ότι δεν υπάρχουν πολλές διαφορές. Όταν κοιτάς φωτογραφίες των δύο κοινοτήτων δεν μπορείς να πεις ποιος είναι ο Ελληνοκύπριος και ποιος ο Τουρκοκύπριος. Είναι η μόρφωση και η θρησκεία που διαφέρουν όχι το παρουσιαστικό.

-Αποκτήσατε το δικό σας κτήριο;

-Ναι, δίπλα από τη νεκρή ζώνη και όσοι θέλουν μπορούν να χρησιμοποιήσουν τον χώρο για εκδηλώσεις φιλανθρωπικού χαρακτήρα, δωρεάν. Θέλω να βρούμε ένα τέτοιο κτήριο και στον Βορρά.

-Είχατε δοκιμάσει πριν κάποια χρόνια.

-Ναι, και η πρότασή μας δεν έγινε αποδεκτή.

-Σκέφτεστε να αλλάξετε τη φόρμα των βραβείων;

-Υπάρχουν δυο τρόποι να δίνεις τέτοια βραβεία, ο ένας είναι να πεις ότι θέλεις να τα δώσεις μόνο στους καλύτερους και ο άλλος ότι θέλεις να προσεγγίζεις μεγαλύτερο μέρος της κοινωνίας. Θέλω να αγγίξουμε όσο το δυνατόν περισσότερους ανθρώπους. Μην ξεχνάτε ότι αυτοί που κάνουν αιτήσεις σημαίνει ότι πιστεύουν στην ιδέα. Του χρόνου θα έχουμε και νέες κατηγορίες βραβείων με μικρότερη ποσά για κάποια έργα, μεγαλύτερα ποσά για κάποιες επιχειρήσεις που τα χρειάζονται και την κατηγορία «Νεολαία - Youth». Πιστεύω ότι ο αριθμός των συμμετοχών είναι το βάρομετρο της επιτυχίας των βραβείων. Χαιρόμαστε που επιβιώσαμε τόσα χρόνια χωρίς κανένα πρόβλημα.

-Κοιτάζοντας τις αιτήσεις από 600 άτομα θεωρείτε ότι πετύχατε τον σκοπό σας;

-Ο σκοπός μας είναι να επικρατεί ειρήνη στο νησί. Τα βραβεία είναι ένα πρόγραμμα για την ειρήνη και αυτό το πετύχαμε. Το πολιτικό πρόβλημα μπορεί να πάρει περισσότερο χρόνο, αλλά και με λύση του Κυπριακού θα πρέπει να κτιστεί η εμπιστοσύνη.

-Διοργανώσατε τον περασμένο Μάρτιο στην Πύλα, υπό την αιγίδα του Διεθνούς Οργανισμού «Peace and Sport», στην παρουσία του διεθνούς ποδοσφαιριστή Ντινιέ Ντρογκμπά δικονομικό φιλικό αγώνα ποδοσφαίρου με τη Νέα Σαλαμίνα Αμμοχώστου και την τουρκοκυπριακή Magusa Turk Guclu FC, με αρνητικό το ότι τελικά δεν είχε παρευρεθεί ο Μουσταφά Ακκιντζί, θα το συνεχίσετε;

-Δεν μπορώ να υποσχεθώ ότι θα το επαναλάβουμε του χρόνου, διότι χρειάστηκε πάρα πολύς χρόνος για να οργανωθεί και η πολιτική είναι δύσκολη... Οι ηγέτες δεν θέλουν να αναγνωρίσει ο ένας τον άλλο που σημαίνει ότι όταν ο αγώνας γίνει στον ένα ή στον άλλο δεν μπορούν επίσημα να παρευρεθούν και τα Ηνωμένα Έθνη δεν θέλουν να το διοργανώσουν στη νεκρή ζώνη. Μπορεί να το κάνουμε στο φεγγάρι ή κάπου αλλού (γελά)...

-Στο Μονακό όπου μένετε;

-Υπάρχει και αυτό το εμπόδιο, διότι δεν θέλουν άλλες χώρες να αναμιχθούν.

Οι Κύπριοι δεν σκέφτονται την EasyJet, επειδή δεν πετά στην Αθήνα

-Τι λέτε, θα γίνει ή όχι το Brexit τέλος του μηνός;

-Έχω επηρεαστεί από το Brexit, διότι η EasyJet είναι βρετανική αερογραμμή και τώρα έχει δημιουργήσει θυγατρική στην Αυστρία, διότι θέλει να είναι και ευρωπαϊκή. Κανείς δεν θέλει να σταματήσει όλες αυτές τις πτήσεις και προς το παρόν συνεχίζουμε κανονικά τη δουλειά μας. Θα είμαι στο Λονδίνο την 31η Οκτωβρίου και θα δούμε τι θα συμβεί. Δεν μπορώ να φανταστώ ότι θα γυρίσουν το ρολόι πίσω. Σκεφτείτε πόση πρόοδο είχε η αεροπορία τα τελευταία 25 χρόνια με τους αεροσκάφη ουρανούς, θα την σταματήσουν; Και με ποιες επιπτώσεις στον τουρισμό κ.λπ.;

-Υποφέρομε στην Κύπρο από φηλές τιμές των αεροπορικών εισιτηρίων, γιατί δεν κάνετε κάτι;

-Η EasyJet πετά σε πολλούς προορισμούς από την Κύπρο, αλλά οι Κύπριοι δεν την σκέφτονται, διότι δεν πετά στην Αθήνα. Οι τιμές των εισιτηρίων Λάρνακα - Αθήνα είναι από τις πιο ακριβές στην Ευρώπη. Προς το παρόν είναι φθηνότερο να πας στο Λονδίνο παρά στην Αθήνα. Ο λόγος που η EasyJet δεν πετά στην Αθήνα είναι διότι δεν έχει βάση στην Κύπρο ούτε στην Αθήνα. Δεν καταλαβαίνω γιατί η Ryanair δεν προσπαθεί να ανταγωνιστεί την Aegean.

-Πώς είδατε την πτώση της Thomas Cook;

-Είναι μια απίστευτη εταιρεία που υπάρχει 170 χρόνια και διερωτούμαι αν η EasyJet θα υπάρχει σε 170 χρόνια ή θα κλείσει. Ποιος ξέρει... εγώ δεν θα πάρω. Αυτό που συνέβηκε με την πάροδο των χρόνων με την Thomas Cook είναι ότι δεν είχαν δικούς τους περιουσιακά στοιχεία, μισθώναν αεροπλάνα αντί να αγορά-

ζουν δικά τους, δεν είχαν δικά τους ξενοδοχεία, νοίκιαζαν τα μισά δωμάτια και ζητούσαν καλές τιμές. Έτσι δημιουργήθηκαν δάνεια πάνω στα δάνεια και το πρόβλημα είναι ότι αν κάτι πάει λάθος πολύ εύκολα μπορεί να πτωχεύσεις. Πήραν πολλά ρίσκα.

-Εσείς είστε πιο προσεκτικός;

-Όταν ξεκίνησα σε ηλικία 28 χρονών έπαιρνα μεγάλο ρίσκο. Σήμερα είμαι 52 χρονών και ξέρω ότι υπάρχει όριο στο πόσο μπορείς να ρισκάρεις.

-Εξακολουθείτε να εργάζεστε 10 ώρες την ημέρα;

-Ναι, το ένα τρίτο του χρόνου μου το ξεδεύω δίνοντας χρήματα σε φιλανθρωπία, το ένα τρίτο για τις επιχειρήσεις Easy και το άλλο τρίτο σε άλλες επενδύσεις. Όταν φτάσεις στο δικό μου επιχειρηματικό στάδιο δεν είναι κακό να έχεις ένα σταθερό χαρτοφυλάκιο μετοχών που κερδίζει 4%. Είναι ένα καλό εισόδημα που πληρώνει όλους τους λογαριασμούς.

-Μου ανήκει το σήμα easy® έτσι κάθε στιγμή που χρησιμοποιείται παίρνω ένα ποσοστό. Δημιούργησα αυτό το όνομα από το τίποτα. Σκέφτηκα πριν 25 χρόνια να δημιουργήσω ένα brand και σήμερα όλοι το αναγνωρίζουν. Έρχονται άλλα άτομα να επενδύσουν στις εταιρείες μας, επειδή θέλουν να κερδίσουν χρήματα. Είδατε το τι έγινε με τα easyHotel;

-Χάσατε τον έλεγχό της από το fund ICAMAP;

-Δεν είχα 51% των μετοχών, η εταιρεία είναι στο Χρηματιστήριο έτσι ο καθένας μπορεί να αγοράσει μετοχές. Αυτοί οι άνθρωποι ενθουσιάστηκαν τόσο πολύ για τα easyHotel που αγόρασαν το 68% της εταιρείας. Τώρα μπορούμε να επενδύσουμε μαζί για να μεγαλώσουμε την

επιχείρηση. Είναι καλό που οι άνθρωποι θέλουν να επενδύουν στις δικές μας εταιρείες.

-Πώς νιώθετε όταν το βλέπετε να γίνεται; Τρομερά πετυχημένος;

-Ήμουν τυχερός, ο πατέρας μου, Λουκάς, ήταν πολύ έξυπνος και πολύ πετυχημένος, δημιούργησε τα πάντα από το τίποτα. Εγώ ξεκίνησα με ένα καλό ποσό χρημάτων και έκανα περισσότερα.

-Συνήθως τα παιδιά των χαρισματικών επιχειρηματιών δεν είναι τόσο πετυχημένα.

-Ο πατέρας μου έλεγε «δουλεύω σαν αρκάτης για να γίνουν τα παιδιά μου επιστήμονες και τα παιδιά τους ποιητές».

-Άρα η κόρη σας...

-Θα γίνει ποιήτρια (γελά).

Μέλος της διεθνούς πρωτοβουλίας «Giving Pledge»

-Ο Bill Gates ήταν για εσάς πηγή έμπνευσης όταν σας κάλεσε να γίνετε μέλος της διεθνούς πρωτοβουλίας «Giving Pledge»;

-Ναι, κάποια στιγμή σκέφτηκε την υστεροφημία του, σταμάτησε να πηγαίνει στη Microsoft, δημιούργησε το Ίδρυμά του όπου περνά τον περισσότερο του χρόνο. Μετά σκέφτηκε ότι αν πέσει κι άλλος να κάνουν το ίδιο θα πολλαπλασιάσει αυτό που ο ίδιος δίνει και κάνει. Μέχρι σήμερα έχει πείσει άλλα 200 άτομα να κάνουν το ίδιο. Ο καθένας με το μέγεθος και το ποσό που μπορεί να διαθέσει. Είναι βασικά ένα κλαμπ στο οποίο ανήκεις, βρισκόμαστε με τους άλλους.

λους, μιλάς, προσπαθεί να μάθει ο ένας από τον άλλο. Με έχει εμπνεύσει ο Bill Gates, γι' αυτό υπέγραψα τη Δανειστική Δήσμευση στις 11 Μαΐου 2017 και το ήμισυ της περιουσίας μου θα χορηγηθεί στο Φιλανθρωπικό Ίδρυμα Στέλιος που υποστηρίζει φιλανθρωπικές δραστηριότητες κυρίως στους τόπους όπου ζω και εργάζομαι Ηνωμένο Βασίλειο, Ελλάδα, Κύπρο και Μονακό επιστρέφοντας χρήματα στην κοινωνία.

-Το «Giving Pledge» έχει ως στόχο να βοηθήσει στην αλλαγή των κοινωνικών προτύπων και του τρόπου που λειτουργεί η φιλανθρωπία, προσφέροντας πιο πολλά, πιο άμε-

σα και πιο έξυπνα.

-Δεν φοβόμαστε να αγγίξουμε δύσκολα θέματα, όπως με τον κατά σαρφρήν δολοφόνο Νίκο Μεταξά, βοηθήσαμε τους συγγενείς των εφτά θύματων με 70.000 ευρώ συνολικά και επιπλέον δώσαμε 20.000 ευρώ για τα ανήλικα παιδιά του θύτη, τα οποία συνειδητοποίησα ότι κι αυτά είναι θύματα.

-Διαβάτε ή έχετε άτομα που σας ενημερώνουν για το τι γίνεται;

-Με το διαδικτυακό χρειάζεται να είσαι εδώ. Υπάρχουν κάποιες ιστοσελίδες που παρακολουθώ καθημερινά και το google news έχει περιληψη όλων των νέων στο κόσμο, έτσι δεν είναι δύσκολο να είσαι ενημερωμένος. Κοιτάζοντας τον χάρτη με τις τέσσερις χώρες που ζω Μονακό, Ηνωμένο Βασίλειο, Κύπρο και Ελλάδα πριν 30 χρόνια θα ήταν αδύνατο να παρακολουθούσε το τι γινόταν σε αυτές. Δεν είναι τα αεροπορικά ταξίδια που το κάνουν δυνατόν, αλλά το διαδικτυακό. Παλιά ήμουν σε ένα αεροπλάνο 4 φορές την εβδομάδα, δεν θέλω να το κάνω για το υπόλοιπο της ζωής μου.

-Νιώθετε Κύπριος, Έλληνας ή οικογενειακός;

-Ανήκω και στις τέσσερις χώρες, αλλά την ίδια στιγμή είμαι και ξένος. Ο πατέρας μου είναι απίστευτος. Γεννήθηκε το 1927 στον Πεδουλά και κατέληξε το 1990 στο Μονακό, αυτό είναι τεράστιο βήμα.

-Ποιο είναι ο εγόμενος στόχος;

-Πάντα υπάρχουν πολλά που θα ήθελα να κάνω, μου αρέσει το ότι κατάφερα να μοιράσω το ένα τρίτο στις επιχειρήσεις, το άλλο τρίτο στις επενδύσεις και το άλλο τρίτο να το δίνω πίσω στην κοινωνία.

